

Autor: Prof. dr. sc. Ivo Miljković

Himbo top - nova dvorodna sorta maline

Sorte maline dijele se u dvije skupine i to jednorodne, koje rode jedan puta godišnje i dvorodne, koje rode dva puta godišnje. Doduše, postoje i amaterske sorte koje rode tijekom čitave godine, ali je njihovo značenje malo pa se uzgajaju samo u kućnim vrtovima. Takova je, na primjer, sorta Romi. Plodovi jednorodnih dozrijevaju od početka lipnja do početka srpnja, a dvorodnih još jednom i to od kraja kolovoza do kraja rujna, a u pojedinim godinama i do kraja listopada, ako su klimatske prilike povoljne. Dvorodne ili, kako se još zovu, riflorente daju veći ukupni urod godišnje. Ima puno novih sorti malina i to kako jednorodnih, tako i dvorodnih.

Između dvorodnih sorti ističe se u posljednje vrijeme nova sorta Himbo top, pa naše čitatelje želimo upoznati s njenim biološkim i gospodarskim svojstvima.

Himbo top je nastala križanjem između sorti *Atumno Blise* x *Himbo Queen* u Švicarskoj. U prvoj godini nakon sadnje šibovi maline postižu visinu od 1,8 m, a formira izbojke koji nisu odveć bujni, ali uvijek dovoljno razgranati za dobar urod. Dobro uspijeva i na terenu inficiranom (zaraženom) opakom gljivicom *Phytophthora*, koja inače u uzgoju malina predstavlja velik problem i uvjetuje brzo propadanje malinjaka. Himbo top je i na terenima gdje su ostale sorte zbog napada gljivice *Phytophthora* ostala posve zdrava, pa se može reći da je otporna ili barem tolerantna prema ovoj opakoj bolesti. To je, pored ostalog, vrlo vrijedna osobina ove sorte. Plodovi joj dozrijevaju krajem srpnja ili početkom kolovoza, a dozrijevanje, odnosno berba, traje 6 do 8 tjedana, a katkada i duže. Vrlo je rodna sorta. Plod je velik, srednje

čvrstoće, svijetlocrven, atraktivan. Pred kraj berbe veličina ploda se smanjuje. Bere se lagano. Plodovi su vrlo izraženog osvježavajućeg slatko-kiselkasta okusa s lagano izraženom kiselinom, što mnoge druge sorte nemaju. Prikladna je za potrošnju u svježem stanju, za slastičarne, sladoled, deserte i tako dalje.

Uzgaja se na dobro dreniranim, to znači za vodu propusnim tlima, jer joj je sustav korijena osjetljiv na suvišnu vlažnost tla u kojem uz veliku vlagu voda popunjava sve pore i istiskuje zrak. Bez zraka nema dovoljno kisika koji je potreban za disanje korijena. Dakle, sorta ne podnosi stajanje vode. Nadalje preferira tla bogata humusom (organskom tvari).

Sadnja se obavlja na razmak između redova od 250 do 300 cm, a u redu od 40 do 50 cm. Na vrlo plodnim tlima razmak je veći, a na manje plodnim manji. No to ovisi i o mehanizaciji, odnosno načinu uzdržavanja plodnosti tla u malinjaku. Zbog obilne rodnosti treba primijeniti armaturu, odnosno naslon sličan onom za jednorodne maline.

Ako se uzgaja u plastenicima, tada je moguće osjetno produžiti vrijeme berbe. Budući da je sorta Himbo top vrlo bujna, treba biti oprezan pri gnojidbi. Ne smije se pretjerati s uporabom dušičnih gnojiva. Uz veće količine gnojiva plodovi su nešto lošije kvalitete. Uz izbalansiranu gnojidbu, koja osigurava dobru vegetativnu razvijenost, a ne pretjeranu bujnost, postižu se veći prirodni i bolja kakvoća plodova. Treba još istaći da Himbo top kao dvorodna sorta donosi plodove i na izbojcima koji su narasli u istoj godini, a ne samo na ograncima prošlogodišnjih izbojaka ili šiba. Himbo top je oplemenjena sorta, boljih svojstava od ranijih dvorodnih sorti.

Osim za obiteljske potrebe i komercijalnu proizvodnju, sorta je zanimljiva i za uzgoj u kućnim vrtovima jer zrije nakon završetka ljetnih odmora, odnosno praznika. Uložena financijska sredstva za podizanje malinjaka brzo se otplaćuju jer sorta vrlo obilno rodi.

Ovdje želimo istaći da je sorta pod patentom, pa je svako razmnožavanje u svrhu prodaje sadnog materijala zabranjeno. Kupljene sadnice mogu se koristiti samo za vlastite potrebe u proizvodnom malinjaku. Pravo na razmnožavanje stječe se otkupom licence.

Sorta je registrirana u Švicarskoj pod brojem 481-664, a međunarodno pod brojem 752-754. Registracija je uvedena u registar sorti Europske unije.